

มองกล้วยไม้ให้ชัด

ถึงวิญญานความรักในใจฉันซิเธอ

ระพี สาคริก

บทนำ

ช่วงชีวิตที่ผ่านมา เริ่มมีหลายคนมองด้วยความรู้สึกสงสัยว่า ไม่ว่าจะฉันไปพูดที่ไหนหรือเขียนเรื่องอะไรก็ตาม ส่วนใหญ่มักกล่าวถึงตัวตัวเอง ซึ่งผ่านพ้น 80 ปีมาแล้ว

ฉันรู้สึกว่ามีโอกาสสัมผัสผู้คนปมอะไรก็ตาม แต่ละคนมีพลังในการสร้างสรรค์อยู่ในใจตัวเองแล้ว จึงมองหาโอกาสที่จะแสดงออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากรู้สึกได้ว่า ฉันเป็นคนเปิดเผย ทำให้แต่ละคนสามารถพูดอย่างตรงไปตรงมาได้

แต่การแสดงออกของแต่ละคน หากเริ่มต้นค้นหาความจริงซึ่งมีเหตุเกิดจากใจตัวเองก่อนอื่น ย่อมไม่ส่งผลเสียหายให้ตนและผู้อื่นหากเกิดวิถีทางที่สามารถนำไปหาความรู้สึกซึ่งยิ่งขึ้น จึงมองเห็นได้ว่า สภาพดังกล่าว ช่วยให้มีการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เป็นไปได้โดยเรียบร้อย จึงนำไปสู่บรรยากาศที่สร้างความสงบ และบังเกิดความสุขขึ้นแก่ตนเองและสังคมอย่างเป็นธรรมชาติ

ช่วงหลังๆ มักมีการนำประเด็น **สิทธิมนุษยชน** มาพูดมาเขียน รวมทั้งมีการแสดงออก โดยฝ่ายที่ต้องการย้ำความสำคัญเรื่องนี้ เลยไปถึง **การเรียกร้องต้องการ** กว้างขวางมากขึ้น ไม่ว่าจะเรื่องจะผุดขึ้นที่ไหนในที่สุด ไม่เร็วก็ช้า บางเรื่องแม้จะยาวนานมาก แต่แล้วก็เริ่มต้นชินชาไปเอง

ความจริงแล้ว หากแต่ละคนมองเห็นได้ว่า การเริ่มต้นค้นหาความจริง ซึ่งมีเหตุเกิดจากใจตนเอง ไม่ว่าจะใครพบได้เร็วหรือช้า ย่อมเป็นเรื่องธรรมดาของชีวิตแต่ละคนที่ไม่เหมือนกัน

หากคนส่วนใหญ่ในสังคม ค้นพบความจริงดังกล่าวแล้วได้ การเปลี่ยนแปลงภายในภาพรวม ย่อมมุ่งวิถีทางนำสู่ความสงบสุขได้เองอย่างเป็นธรรมชาติ

อย่างไรก็ตาม หากนำประเด็น **คนส่วนใหญ่และส่วนน้อย** มาพิจารณา ในขณะที่สังคมปัจจุบัน อาจมีผู้เข้าใจถึงความจริงเรื่องนี้ลดน้อยลง แต่ก็ถือว่คือคติสอนใจตัวเองให้รู้ได้ว่า **คนส่วนใหญ่และส่วนน้อย** หากใช้มีตัวตนจนเกิดความรู้สึกยึดมั่นถือมั่น ถึงกับนำมากล่าวอ้างอย่างเอาจริงเอาจังไม่

ส่วนที่มีคนกลุ่มหนึ่งชอบนำมาอ้าง แท้จริงแล้วคนกลุ่มนั่นเอง เกรงว่าตนจะสูญเสียสิ่งซึ่งพึงปรารถนาบนพื้นฐานความโลภแห่งตนนั่นเอง

เงื่อนไขซึ่งเกิดขึ้นในสังคมยุคนี้ สำหรับผู้ที่ยังรู้สึกได้ยาก ทำให้หลงอยู่กับมันจนกระทั่งเกิดความทุกข์ จึงควรรู้ได้ว่า แท้จริงแล้วเป็นส่วนหนึ่งซึ่งช่วยเติมพลังที่สะท้อนกลับมากระทบ ทำให้ผู้ที่ใจรับอิทธิพลจากภายใน

ภายนอกเข้าไปยึดติดไว้ ถึงขั้นมองออกจากตัวเองจนเป็นนิสัย ให้ปรับเปลี่ยนทิศทางหวนกลับมามองอีกด้านหนึ่งได้ในที่สุด

ไม่ว่าใครจะถึงจุดนี้ได้เร็วหรือช้า ย่อมเข้าใจได้ว่า ถือเป็นธรรมชาติของเงื่อนไขที่อยู่ในรากฐานจิตใจแต่ละคน ซึ่งไม่เหมือนกัน

ทำไมฉันจึงสนใจนำเอาวัย 80 ปี ของชีวิตตัวเองมากล่าวซ้ำ

ถ้ามองออกจากตัวเอง น่าจะเข้าใจว่า ฉันกำลังเข้าวัยชราภาพแล้วใช่ไหมเธอที่รัก แต่หากมองเห็นความจริงจากมุมกลับ ทำให้เข้าใจตัวเองชัดเจนยิ่งขึ้น คงเกิดคำถามจากอีกด้านหนึ่งว่า ฉันกำลังบอกอะไรให้เธอคิดได้เอง?

ความจริงแล้ว ใจฉันรักที่จะมองสู่มุมกลับมาตั้งแต่วัยยังเป็นเด็ก ตนเองจึงสามารถรักษาสังขารซึ่งอยู่ในรากฐานจิตใจไว้ได้อย่างมั่นคง ทำให้รู้สึกท้าทายต่อสู้กับความยากลำบากในการดำเนินชีวิต จนกระทั่งสามารถรอดพ้นอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงทางวัตถุ เสมือนปากเหยี่ยวปากกา ซึ่งกระหายที่จะกลืนกินเป็นอาหารมาได้จนถึงบัดนี้

ดังนั้น การกล่าวซ้ำความสำคัญของวัย 80 ปี ถ้าไม่ยึดติดอยู่กับตัวเลขและวัย หากมีรากฐานจิตใจที่อิสระ ช่วยให้คุณค่าของการสำรวจตัวเองอยู่เสมอ น่าจะมองเห็นความหมายซึ่งมีความจริงอยู่ในอีกด้านหนึ่งได้ไม่ยาก ไม่ว่าจะวัยยังน้อยหรือสูงมากแค่ไหน

นอกจากนั้น จากเงื่อนไขดังกล่าว ยังสามารถรู้ความจริงลึกซึ้งยิ่งขึ้นว่า ชีวิตคนเรา ไม่มีอะไรสายเกินการแก้ไข และไม่มีคำว่า เร็วหรือช้า

หากเข้าถึงจุดนี้ได้ ย่อมสามารถมองย้อนกลับออกมาทำให้เห็นความจริงต่อไปอีกว่า ผู้ที่คิดว่า สายเกินไปก็ดี เร็วหรือช้าเกินไปก็ดี ล้วนเป็นข้ออ้างซึ่งผู้ที่นำมาอ้าง ก็คือคนที่ยังคิดแบบปิดตัวเองเพราะใจไม่พร้อมที่จะสู่ความจริง

ข้อชี้แนะแต่ไม่ใช่ชี้นำ

ข้อชี้แนะแต่ไม่ใช่ชี้นำ หากสิ่งที้นำมากล่าวต่อไปนี้ ใครจะมองเห็นได้หรือยังเข้าไม่ถึง คงเป็นเรื่องของสิ่งซึ่งอยู่ในรากฐานจิตใจแต่ละคนที่ไม่เหมือนกัน จึงขอฝากไว้ว่าใครมีความจริงอยู่ในใจอย่างไร ควรมุ่งปฏิบัติจากสิ่งนั้น และเรียนรู้จากความทุกข์ซึ่งตนรู้สึกว่าเป็นปัญหา รวมทั้งรักษาความจริงที่มีอยู่ในใจตนเองแล้วไว้ให้มั่นคงอยู่ได้ ไม่ว่าใครมีมากมีน้อยแค่ไหน

การนำประเด็นวัย 80 ปี มากล่าว จึงน่าจะเกิดจากความมุ่งหมายที่ได้เห็นชนรุ่นหลัง มีกำลังใจในการต่อสู้มากกว่า โดยเหตุที่ฉันรู้ที่อยู่ในใจเสมอมาว่า ยิ่งเติบโตเป็นผู้ใหญ่ หากมีความเป็นผู้ใหญ่อยู่ในจิตวิญญาณ

จริง ย่อมมีการมุ่งมั่นทำงาน โดยที่ยังรู้คุณค่าชีวิตตน ซึ่งเป็นหยัดอยู่ท่ามกลางดวงความหลากหลายของเพื่อนมนุษย์ ที่ขยายขอบข่ายกว้างขวางมากขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติได้อย่างสง่างาม โดยไม่ยอมตกเป็นทาสอิทธิพลใดๆ ทั้งสิ้น ส่วนชนรุ่นหลัง หากเห็นผู้ใหญ่ที่อายุมาก ยังยืนหยัดต่อสู้ในขณะที่แต่ละคนเริ่มรู้สึกท้อแท้ ย่อมมีกำลังใจขึ้นสู้ต่อไปอีก

ซึ่งสภาพดังกล่าว การนำมาพูดมาเขียน น่าจะมีผลให้กำลังใจชนรุ่นหลัง โดยที่รู้สึกได้เองว่า แม้ผู้ที่มีอายุ 80 ปีแล้ว ก็ยังมุ่งมั่นต่อสู้อย่างไม่ท้อถอย ยิ่งเป็นคนที่มิผู้เคารพรักและศรัทธาด้วย แต่สิ่งสำคัญที่สุด น่าจะได้แก่การทำงานที่มั่นคงอยู่บนรากฐานตนเอง ซึ่งนับวันยิ่งขยายขอบข่ายกว้างขวางมากขึ้น แต่ก็รู้ว่าช่วยให้ตนเรียนรู้ความจริงลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ยิ่งใครคิดว่า สังคมกำลังเกิดปัญหาหนักมากขึ้น ดูจะทำให้เกิดความรู้สึกท้อทลายในการต่อสู้กับปัญหา ซึ่งแท้จริงแล้ว มีผลช่วยยกระดับจิตใจตนเองให้สูงยิ่งขึ้นด้วย

มองวิญญานความรักจากใจฉัน

ให้ลึกซึ้งถึงแก่นซีเธอ

คนส่วนใหญ่ในสังคมยุคนี้ เห็นหน้าฉันที่ไร ไม่ว่าที่ไหน หลายคนทำไม่มองเห็นเป็นอาจารย์ กลัวขี้มกั้นไปแทบจะหมดก็ไม่รู้!

หลังจากสัมผัสกับสภาพความรู้สึกดังกล่าวครั้งใด โดยเหตุที่ตัวเองมีความรักความผูกพันกับสังคมและทุกคนอยู่แล้ว ทำให้เกิดผลกระทบจนกระทั่งรู้สึกอึดอัดใจ ดังเช่นที่คนยุคก่อนมักกล่าวกันว่า หายใจไม่ทั่วห้อง

ระหว่างวันที่ 24 ถึง 30 เมษายน 2545 ฉันได้รับโอกาสให้ขึ้นไปยืนพูดบนเวทีการประชุมกล้วยไม้โลก ครั้งที่ 17 ที่นครกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย นับเป็นเวลา 40 ปี ที่ตนได้รับการขอร้องจากฝ่ายจัดการของแต่ละแห่งให้ก้าวขึ้นไปยืนอยู่บนเวทีนี้

การบรรยายครั้งนี้นับเป็นอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งช่วยทำให้ฉันมีโอกาสระบายความในใจออกมาให้ผู้คนที่หลายได้รู้ นอกจากนั้นยังมีการนำเสนอสาระดังกล่าว ไปลงพิมพ์ไว้ในเอกสารซึ่งเป็นผลจากการประชุมครั้งนี้ด้วย

ฉันคิดว่า เนื้อหาสาระภายในภาพรวมซึ่งนำเสนอทั้งหมด น่าจะครอบคลุมทุกสิ่งทุกอย่างซึ่งอธิบายตัวเองให้ผู้สนใจเรียนรู้ ได้รู้ความจริงจากใจฉันได้อย่างลึกซึ้ง จึงขอนำเอาฉบับภาษาไทยมาบันทึกลงไว้ ภายใต้ชื่อเรื่อง "มองกล้วยไม้ภายในวิญญานความรักของฉัน" ดังต่อไปนี้

มองกล้วยไม้ภายในวิญญานความรักของฉัน

สวัสดิ์ท่านประธานการประชุมและเพื่อนที่รักทุกคน

ก่อนอื่นฉันขอโอกาสแสดงความขอบคุณคณะกรรมการบริหารงานประชุมกล้วยไม้โลกครั้งที่ 17 ซึ่งไม่เพียงให้เกียรติและโอกาสเชิญฉันเข้าร่วมเสนอบทความ และแง่คิดเกี่ยวกับกล้วยไม้ในการประชุมครั้งนี้เท่านั้น หากยังกรุณาบรรยายการจากฉันลงในวันและช่วงเวลาสุดท้าย ของการประชุมซึ่งจัดให้มีขึ้น 4 วันด้วย

ฉันรู้สึกว่าเป็นบทความที่น่าเสนอครั้งนี้ หากใช่เป็นเพียงข้อสรุปทั้งหมดจากการประชุมครั้งนี้เท่านั้น หากยังมีขอบเขตเป็นบทสรุป ซึ่งรวมการประชุมกล้วยไม้โลกครั้งที่ 1 ซึ่งจัดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2497 จนถึงครั้งที่ 17 ในปี พ.ศ. 2545 ทั้งหมด

หวนกลับไปพิจารณาตั้งแต่ช่วงที่ฉันยังมีอายุไม่ถึง 10 ขวบ ตนได้เห็นกล้วยไม้ที่บ้าน 3-4 ชนิด ซึ่งบรรพบุรุษได้ปลูกทิ้งไว้ในกระเช้าไม้สัก ตากแดดตากฝนอยู่ท่ามกลางสภาพแวดล้อมธรรมชาติ ภายในบริเวณบ้าน ฉันเพียงถามใคร ต่างก็บอกไม่รู้ว่ามันเป็นกล้วยไม้อะไร แม้ไม่รู้ด้วยซ้ำไปว่า กล้วยไม้คือต้นอะไร บางคนบอกว่าเป็นกาฝาก

นับเป็นส่วนหนึ่งซึ่งมีผลกระทบต่อนำฉันเริ่มต้นสนใจศึกษาหาความรู้ ซึ่งช่วงนั้นรู้สึกว่า คนในสังคมท้องถิ่นส่วนใหญ่มองกล้วยไม้อย่างไร้ความหมาย คงมีแต่คนจำพวกเศรษฐีมีเงินกลุ่มเล็กๆ ซึ่งนำเอากล้วยไม้พันธุ์ต่างๆ จากต่างประเทศมาปลูก ด้วยความรู้สึกนิยมชมชื่น

หันกลับไปมองอีกด้านหนึ่งทำให้พบความจริงว่า คนส่วนใหญ่ในสังคมที่ฉันอยู่ มองกล้วยไม้จากความรู้สึกอันเป็นธรรมชาติของเขาทั้งหลาย ที่เห็นว่า กล้วยไม้เป็นของคนชั้นสูง ซึ่งคนระดับล่างไม่อาจเอื้อมมือไปถึงได้

เงื่อนปมดังกล่าว มีผลจุดประกายความคิด ทำให้ฉันรู้สึกว่า กล้วยไม้ก็คือกล้วยไม้ คนก็คือคน แต่สิ่งซึ่งตนพบเห็นเป็นความจริงอยู่ในขณะนั้น คือปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างคน 2 ชั่ว ฉันจึงเริ่มต้นค้นหาความรู้เรื่องกล้วยไม้ โดยใช้ทุนรอนและเวลาส่วนตัว ซึ่งก็มีไม่มากนัก ทั้งนี้และทั้งนั้น แม้งานประจำที่ตนเองทำอยู่ซึ่งไม่ใช่เรื่องกล้วยไม้เลย ตนก็ทุ่มเททำอย่างหนัก แทบจะทั้งชีวิตอยู่แล้ว

ฉันรักที่จะนำตัวเองออกไปสู่สภาพอันเป็นธรรมชาติ ซึ่งขณะนั้นในท้องถิ่นดังกล่าวยังมีกล้วยไม้พันธุ์พื้นบ้านอุดมสมบูรณ์มากพอสมควร แต่ระหว่างนั้นฉันได้เริ่มเห็นคนส่วนใหญ่ที่ผ่านระบบการจัดการศึกษานิยมอพยพเข้าเมือง เพื่อหางานทำโดยที่ต้องการความสะดวกสบายทางวัตถุเพิ่มมากขึ้น

ฉันตั้งปณิธานตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมาว่า ตนจะค้นหาความรู้เกี่ยวกับชีวิตของกล้วยไม้ที่สานเหตุผลถึงชีวิตคนท้องถิ่นด้วยตนเอง ทั้งนี้และทั้งนั้นเพื่อหวังเรียนรู้ทั้งเรื่องกล้วยไม้ร่วมกับความจริงซึ่งอยู่ในรากฐานจิตใจคนอย่างหลากหลาย

อนึ่ง ปณิธานดังกล่าวร่วมกับแรงผลักดันที่ออกมาจากจิตใจทำให้ฉันมุ่งมั่นปฏิบัติ โดยที่รักษาความรักท้องถิ่นซึ่งมีอยู่ในรากฐานจิตใจตนเองเป็นธรรมชาติไว้ได้อย่างมั่นคงตลอดมา

ฉันเชื่อมั่นตั้งแต่เริ่มต้นเรื่อยมาว่า หากโลกนี้มีคนผู้ที่ให้ความรักความสนใจกล้วยไม้ อีกรั้งใช้ความรักกล้วยไม้เป็นสื่อสัมพันธ์สร้างความเข้าใจดีระหว่างคนด้วยกันเอง อย่างปราศจากการแบ่งแยกชาติ ภาษา ศาสนา และความแตกต่างทางความคิดเห็น นอกจากนั้นยังเสริมด้วยวิญญานที่เกิดจินตนาการมองไกลออกไปอีกว่า โลกนี้คงจะเต็มไปด้วยกล้วยไม้ที่สวยงาม ซึ่งมีดอกบานสะพรั่งอยู่ในวิญญานความรักของคนทั่วไป ช่วยให้เกิดสันติสุขแก่มวลมนุษยได้ทั่วถึงกันหมด

พื้นฐานความคิดดังกล่าว น่าจะสะท้อนให้เห็นความหมายของคำว่า โลกภาพิวัฒน์ ได้อย่างลึกซึ้ง อันมีผลที่ช่วยให้มวลมนุษยชาติอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

มองกล้วยไม้บนพื้นฐานด้านเทคโนโลยี

การมุ่งมั่นศึกษาหาความรู้ ที่เกิดจากสมาธิและปณิธานอันแน่วแน่ ทำให้ฉันเริ่มมองเห็นชัดเจนยิ่งขึ้นว่า กล้วยไม้เป็นพันธุ์ไม้กลุ่มใหญ่ ที่มีรูปลักษณะอย่างหลากหลาย และมีแหล่งกำเนิดครอบคลุมสภาพแวดล้อมธรรมชาติ แตกต่างกันอย่างกว้างขวาง อีกทั้งมีการกระจายพันธุ์กว้างขวางออกไปแทบจะทั่วทุกมุมโลก เท่าที่พืชสีเขียวดำรงชีวิตอยู่ได้

กล้วยไม้บางชนิดก็ให้ดอกมีกลิ่น แต่บางชนิดมีดอกที่ไร้กลิ่น แม้พวกที่มีกลิ่น บางชนิดก็ส่งกลิ่นในช่วงเช้า บางชนิดอาจส่งกลิ่นในช่วงบ่าย และบางชนิดส่งกลิ่นตลอดทั้งวันทั้งคืน

แต่แล้วในที่สุด ความสวยงามของดอก รวมทั้งความหอมของกลิ่น ซึ่งคนทั้งหลายให้ความชื่นชม ต่างก็ผ่านพ้นไปอย่างไม่มีอะไรหลงเหลือให้ยึดถือต่อไปได้อีก จนกว่าจะถึงวัฏจักรซึ่งเป็นรอบใหม่ แต่ก็ไม่แน่นอน เพราะอาจมีอุปสรรคจากธรรมชาติ ทำลายชีวิตให้สูญสิ้นไปเสียก่อน

แม้ว่าเอากลิ่นกล้วยไม้มาพิจารณา สิ่งทีกล่าวมาแล้วทั้งหมดก็ได้ชี้ให้เห็นความจริงจากปรากฏการณ์ธรรมชาติภายในโลกนี้ได้อย่างทั่วถึงกันว่า ชีวิตของทุกสิ่งทุกอย่างย่อมไม่มีการแบ่งแยก หากมีเหตุและผลเชื่อมโยงถึงซึ่งกันและกันหมด

นอกจากนั้น ฉันยังมองเห็นอีกด้านหนึ่ง ซึ่งแตกต่างไปจากด้านแรก แม้จะมีเหตุผลเชื่อมโยงถึงกัน หากว่าเป็นด้านที่ช่วยให้กลิ่นกล้วยไม้ ซึ่งเป็นศูนย์รวมของธรรมชาติจากทุกชนิด คงมีความหอมหวลตลอดไป เป็นที่ชื่นชมของทุกชีวิตได้อย่างมั่นคงตลอดไป

สภาพความจริงดังกล่าว ได้ยืนยันให้เห็นชัดเจนว่า รูปร่างและสีรวมทั้งกลิ่นกล้วยไม้ที่หมายถึง เป็นสิ่งปราศจากการเหี่ยวเฉาร่วงโรย เช่นชนิดต่างๆ ซึ่งคนส่วนใหญ่มีโอกาสพบเห็นอยู่ในชีวิตประจำวัน

ความจริงของชีวิต

สิ่งมีชีวิตที่เกิดมาในโลก แม้มีรูปลักษณะอย่างหลากหลาย และมีที่มาแตกต่างกัน แต่บนพื้นฐานธรรมชาติของสังคม ซึ่งมีเหตุทำให้เกิดการเรียนรู้ ร่วมกับการนำไปใช้ประโยชน์ หากรู้ได้ถึงความจริงเรื่องนี้ ย่อมพบว่า ทุกชีวิตต่างก็มีคุณค่าเสมอเหมือนกันหมด

เมื่อนึกถึงกล้วยไม้ จากผลงานเท่าที่ฉันมุ่งมั่นปฏิบัติมาแล้วอย่างแน่วแน่ นับตั้งแต่ช่วงซึ่งตนยังมีอายุไม่ถึง 10 ขวบ มาถึงบัดนี้ วยได้ล่วง 80 ปีเข้าไปแล้ว มีผลทำให้คนส่วนใหญ่ในสังคมนี้ มองด้วยความรู้สึกที่ฉันเป็นผู้เชี่ยวชาญเรื่องกล้วยไม้ จึงทำให้ผลที่ปรากฏออกมาได้รับการยอมรับจากคนทั่วไปอย่างกว้างขวาง

แม้ความสนใจจากคนทั่วไปในสังคมที่มุ่งไปยังธรรมชาติ โดยถือเป็นเรื่องสำคัญอยู่ในปัจจุบัน หลายคนมักมีแนวโน้มมองไปยังต้นไม้ ป่าเขาลำเนาไพร โดยที่มองข้ามความสำคัญของจิตวิญญาณคนไปเป็นส่วนใหญ่

แม้หลายคนที่มองฉันด้วยความรู้สึกว่าเป็นคนใจเย็นเพราะอยู่กับต้นไม้สวย ๆ งาม ๆ ซึ่งแท้จริงแล้วต้นไม้หาใช่ต้นเหตุไม่ หากเป็นเพราะฉันให้ความรักแก่คนทั่วไปอย่างกว้างขวาง และเรียนรู้จากผลกระทบโดยการแสดงออกของคนทั่วไปอย่างหลากหลาย จึงทำให้มีจิตใจเย็นเพิ่มขึ้น เนื่องจากรู้และเข้าใจถึงความจริงจากใจตนเองลึกซึ้งยิ่งขึ้น

มาถึงขณะนี้ ความรู้สึกอัดอั้นตันใจ อันเกิดจากการมองภาพดังกล่าวของคนจำนวนมาก ที่ไม่อาจหยั่งลงถึงความจริงซึ่งอยู่ในรากฐานจิตใจตนเอง ทำให้ฉันต้องขออนุญาตใช้โอกาสนี้เปิดเผยความในใจให้ทุกคนได้ทราบความจริงอย่างทั่วถึง แม้ว่าใครจะมองได้ลึกซึ้งถึงฉันหรือไม่ ย่อมถือว่ารากฐานความคิดแต่ละคนมีธรรมชาติไม่เหมือนกัน

หากใครยังคิดว่าตลอดชีวิตที่ผ่านมาแล้ว ฉันมุ่งมั่นทำงานเพื่อค้นหาความจริงจากกล้วยไม้ ตนคงต้องยอมรับโดยถือเป็นเรื่องธรรมดา

แต่ก็ใครขอชี้แจงให้มองลึกลงไปอีกว่า กล้วยไม้ที่ฉันมุ่งมั่นคือพันธุ์อะไร และมีถิ่นกำเนิดมาจากที่ไหน ฉันหวังว่าแต่ละคน ควรค้นหาความจริงได้เองอย่างอิสระ

ชีวิตฉันล่วงเข้า 80 ปี แต่ก็ยังจำได้ดีว่า ฉันเริ่มต้นเพาะเมล็ดกล้วยไม้พันธุ์ซึ่งตนรักมากที่สุดลงบนพื้นแผ่นดินผืนนี้ ตั้งแต่ตัวเองยังมีอายุไม่มากนัก หลังจากเริ่มเห็นยอดและใบอ่อนผลิออกมาอย่างมีชีวิตชีวา ฉันยังตั้งใจพุ่มพิทักษ์อย่างฝังจิตฝังใจมาตลอด

หลายครั้งหลายหน ฉันจำใจต้องต่อสู้กับกระแสอิทธิพลจากความเห็นแก่ตัวของคนที่ยืนอยู่อีกด้านหนึ่ง ซึ่งต้องการทำลายชีวิตต้นกล้วยไม้พันธุ์ที่ฉันรักที่สุดเพื่อประโยชน์แห่งตนและพรรคพวก

จากผลดังกล่าว ช่วยให้คุณค่าของชีวิตต้นกล้วยไม้พันธุ์ที่ฉันมั่นหมายจากใจจริง มีโอกาสเจริญงอกงามผลิดอกสวยงามให้ผู้คนที่หลายได้ชื่นชมสมใจ อีกทั้งแพร่กระจายไปทั่วโลกอย่างเป็นทางการ ทำให้ใจฉันบังเกิดความสุขลึกซึ้งยิ่งขึ้น

มาถึงช่วงหลังๆ ฉันรู้ว่า ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา กล้วยไม้พันธุ์ซึ่งคนส่วนใหญ่มองเห็นกันนั้น มันเป็นพันธุ์ซึ่งแต่ละคนสามารถมองเห็นได้ง่ายด้วยตาธรรมดา แต่ฉันรู้ว่าพันธุ์เหล่านั้น แม้จะมีดอกสวยงามงดงามมากแค่ไหน แต่แล้วในที่สุดก็ยอมเหี่ยวเฉาร่วงโรยไป อันควรถือว่าเป็นความจริงของธรรมชาติ

ส่วนกล้วยไม้พันธุ์ที่ฉันเริ่มต้นปลูกตั้งแต่ตนยังเด็กจนกระทั่งอายุผ่านพ้นมาถึงวัย 80 ปี โดยที่พยายามทำนุบำรุงรักษาไว้อย่างตั้งใจมาตลอดชีวิตอันยาวนานนั้น มันหาใช่พันธุ์ซึ่งคนส่วนใหญ่มองเห็นไม่ ฉันจึงขออนุญาตตั้งชื่อกล้วยไม้พันธุ์นี้ว่า **ความรักที่มอบให้กับเพื่อนมนุษย์ทุกคน** ซึ่งใครมีรากฐานจิตใจ ใกล้เคียงฉันมากที่สุด ย่อมเห็นความจริงและรับได้ก่อนคนอื่น

ฉันเชื่อมั่นว่า กล้วยไม้พันธุ์นี้มีเพียงหนึ่งเดียว และเจริญงอกงามขึ้นมาจากจิตวิญญาณ ซึ่งผูกพันอยู่กับธรรมชาติ อีกทั้งเชื่อมโยงถึงแผ่นดินถิ่นเกิด และคงจะไม่มีวันเหี่ยวเฉาร่วงโรยและสูญหายไปไหน หากยังคงอยู่อย่างมั่นคงตลอดไป ถ้าผู้เป็นเจ้าของดำรงชีวิตต่อไปโดยไม่ประมาท

นอกจากนั้น ยังมีโอกาสสืบทอดเชื้อสายเผ่าพันธุ์สู่ชนรุ่นหลังผู้มีใจรักในสิ่งเดียวกัน โดยที่รู้สึกได้เอง อย่างเป็นธรรมชาติว่า เป็นพันธุ์ซึ่งมีคุณค่าที่สุดสำหรับชีวิตตัวเอง อีกทั้งสามารถสะท้อนกลับออกมา สานกระแสน้ำความรักจากใจออกไปได้ทั่วโลก อย่างเป็นธรรมชาติ

ย้อนกลับไปนึกถึงอดีต

มาถึงขณะนี้ การประชุมกล้วยไม้โลกได้ผ่านพ้นมาถึงครั้งที่ 17 ทำให้ฉันหวนกลับไปนึกถึงการประชุมครั้งแรก ซึ่งเริ่มต้นขึ้น ณ เมืองเซนหลุยส์ มลรัฐมิสซูรี สหรัฐอเมริกา เมื่อปี พ.ศ. 2497

ทำให้ฉันนึกถึงบุคคลผู้หนึ่ง ซึ่งช่วงนั้นเขาเป็นคนหนุ่มที่มีอุดมการณ์ มุ่งมั่นที่จะใช้กล้วยไม้เป็นสื่อสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างเพื่อนมนุษย์ทั่วโลก และเป็นผู้หนึ่งที่ริเริ่มการประชุมกล้วยไม้โลกครั้งแรกขึ้นที่เมืองนั้น

เขาผู้นั้นคือคุณกอร์ดอน ดับลิว. ดิลลอน (Mr. Gordon W. Dillon) ซึ่งช่วงนั้นฉันยังมีอายุไม่มากนัก และเป็นช่วงระหว่างการมุ่งมั่นทำงานเรื่องกล้วยไม้ในประเทศไทย โดยที่มิวิญญาณสานถึงเพื่อนมนุษย์ทุกคนอย่างแน่วแน่เช่นเดียวกัน

ฉันได้รับข่าวคราวเกี่ยวกับบุคคลผู้นี้ ทำให้รู้สึกมีใจศรัทธาเชื่อมโยงไปถึง แต่ก็คิดว่ามันเป็นเรื่องยิ่งใหญ่มากสำหรับตัวเองที่จะก้าวไปสู่จุดนั้น ประกอบกับความรู้สึกจากใจตนเองก็ไม่อยากจะนำความดังความมุ่งมั่นมุ่งไปไว้ ณ จุดนั้นด้วย

ฉันจึงไม่สนใจจะเข้าไปสู่วิถีทางดังกล่าว หากหวนกลับมามุ่งมั่นทำงานเพื่อสนองประโยชน์แก่แผ่นดินถิ่นเกิดของตน โดยเริ่มต้นจากความสำคัญของกล้วยไม้พันธุ์ธรรมชาติ ซึ่งมีชีวิตร่วมกับคนท้องถิ่นด้วยสมาธิอันแน่วแน่สืบต่อมาอีก

กับอีกด้านหนึ่ง ฉันได้นำความรู้ ซึ่งตนค้นพบจากรากฐานตัวเองในแต่ละจุดออกเผยแพร่สู่ทุกคน อย่างปราศจากการนึกถึงผลตอบแทนที่เป็นมูลค่า

อยู่มาถึงอีกช่วงหนึ่งโดย ในปี พ.ศ. 2506 โดยไม่คาดฝันมาก่อน ชาวจากผลงานที่ฉันปฏิบัติมาแล้ว ซึ่งแพร่กระจายออกไปอย่างเป็นธรรมชาติ นับเป็นครั้งแรกที่เกิดพลังดึงดูดสะท้อนกลับมา ทำให้ฉันก้าวขึ้นไปเป็นผู้บรรยายบนเวทีกล้วยไม้โลกครั้งที่ 4 ที่สิงคโปร์

ความประทับใจระหว่างสองด้านเกิดขึ้นเป็นครั้งแรก

ณ โอกาสนั้น ฉันได้ให้ความร่วมมือแก่คนทุกชาติทุกภาษาจากรากฐานจิตใจอิสระและเปิดกว้าง โดยที่ตัวเองไม่เคยคิดว่า ชีวิตจะก้าวมาได้ถึงระดับนี้

นับเป็นครั้งแรกที่ฉันมีโอกาสพบกับคุณภอรัดอน ดับลิว. ดิลลอน โดยการแนะนำของศาสตราจารย์ ฮารุยุกิ คามิโมโต จากฮาวาย ซึ่งเป็นเพื่อนรักและรู้จักกันกับฉันเป็นอย่างดี

ฉันรู้สึกประทับใจในบุคลิกภาพและความรักความเมตตา ซึ่งคุณดิลลอนได้ให้กับทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับตัวฉันเองซึ่งเป็นชนรุ่นหลังที่อาจกล่าวได้ว่าได้รับโอกาสให้เกิดขึ้นมาใหม่บนเวทีกล้วยไม้โลก ทั้งๆ ที่ตัวฉันเองก็ยังรู้สึกว่า ตนไม่มีความรู้อะไรมากนัก แม้แต่ภาษาอังกฤษก็ยังกระท่อนกระแท่น อีกทั้งยังมีรากฐานจิตใจที่ประหม่าและหวั่นไหวไม่น้อย ที่จะยืนขึ้นมาบนเวทีระดับสูงสุดจากขาของตัวเองให้มั่นคงอยู่ได้

หลังจากปีนั้นมา ความรักและความประทับใจ ซึ่งฉันได้รับจากผู้คนในที่ประชุมอย่างหลากหลายก็ขยายขอบข่ายกว้างขวางมากขึ้น อีกทั้งยังได้รับความศรัทธาและความไว้วางใจให้เข้าไปเป็นสมาชิกในคณะกรรมการระดับโลก ในหลายเรื่อง

อนึ่ง ฉันสำรวจตัวเองอยู่ตลอดเวลา โดยที่รู้สึกว่า ตนยังอ่อนเรื่องความรู้ในด้านกล้วยไม้ แต่การแสดงออก มีการให้ความรักความจริงใจ และสนใจเรียนรู้ความจริงจากใจคนทุกชาติทุกภาษา อย่างเป็นทางการซึ่งมีหลายคนพูดว่า เขาสัมผัสกับฉันแล้วทำให้มีความสุข

ผลงานทำให้มีการขยายขอบข่ายกว้างขวางมากขึ้น โดยไม่คาดคิดไว้ก่อน

นับแต่ปี พ.ศ. 2506 เป็นต้นมา การประชุมกล้วยไม้โลกได้จัดขึ้นทุก 3 ปี นอกจากนั้นยังมีการประชุมกล้วยไม้ภาคพื้นยุโรป ซึ่งจัดทุก 3 ปีเช่นกัน แต่จัดหลังการประชุมกล้วยไม้โลก 1 ปี ทำให้ฉันได้รับเชิญเป็นผู้บรรยายในที่ประชุมของกิจกรรมสายนี้ด้วย

ฉันจึงรู้สึกว่า ตัวเองได้รับประสบการณ์จากการมีโอกาสสัมผัสกับคนหลากหลายมากขึ้น ทำให้รู้สึกว่าแต่ละคนแสดงน้ำใจเป็นกันเองกับฉันอย่างน่าประทับใจ

อนึ่ง ในการประชุมกล้วยไม้ภาคพื้นยุโรปครั้งที่ 2 (2nd European Orchid Congress) ซึ่งจัดขึ้น ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ ในปี พ.ศ. 2513 ซึ่งคุณอิริค อี. ยังก์ (Mr. Eric E. Young) เป็นประธานการจัดงาน ได้

เชิญฉันไปเป็นผู้บรรยายคนหนึ่งด้วย ฉันรู้สึกประทับใจคุณอิริค อี. ยัง ซึ่งให้ความรักและเป็นกำลังใจให้การ
ทำงานของฉันมั่นคงยิ่งขึ้น

อีกสิ่งหนึ่งซึ่งฉันรู้สึกประทับใจมาก น่าจะได้แก่การที่คุณกอร์ดอน ดับลิว. ดิลลอน ซึ่งเป็นผู้บรรยายคน
หนึ่งในที่ประชุมครั้งนี้ด้วยได้ บรรยายในหัวข้อเรื่อง มองกล้วยไม้ผ่านหน้าต่างบ้านของฉัน (See Orchids
through my Window) ฉันนั่งฟังอย่างตั้งใจตลอดรายการ คุณดิลลอนได้พูดเน้นความสำคัญ ถึงความ
หลากหลายของอุปนิสัยใจคอคนในวงการกล้วยไม้ซึ่งกระจายอยู่ในที่ต่างๆ แทนที่จะพูดเรื่องกล้วยไม้เสมือนว่า
เขาใช้กล้วยไม้เป็นสื่อสมมุติเพื่อเรียนรู้ความจริงจากคน

มาถึงบัดนี้ คุณดิลลอนได้ถึงแก่กรรมหลายปีแล้ว แต่ความรู้สึกประทับใจจากฉันยังคงมีอยู่อย่างลึกซึ้ง
อนึ่ง ฉันคงไม่อาจกล่าวถึงเพื่อนที่รัก ซึ่งได้สร้างผลงานปูพื้นฐานให้กับวงการกล้วยไม้โลกอีกหลายคน จนเป็นที่
ยอมรับนับถือจากนานาชาติอย่างกว้างขวาง โดยที่มีจิตใจตรงกัน เพื่อมุ่งหวังรักษาสันติสุขของโลกให้มั่นคงอยู่
ได้ แม้จากมุมกล้วยไม้ซึ่งเป็นมุมหนึ่ง

สำนึกถึงสิ่งที่ผ่านพ้นมาแล้วอย่างรู้คุณค่า

ในโอกาสนี้ ชีวิตฉันผ่านพ้นเวทีกกล้วยไม้โลกมาแล้ว จากครั้งที่ 4 ถึงครั้งที่ 17 นับเป็นเวลาร่วม 40 ปี
ฉันต้องขอขอบคุณเพื่อนรักทุกคนไม่ว่าชาติไหน ภาษาไหน หรือศาสนาไหนก็ตาม รวมทั้งแต่ละคนอาจมองฉัน
ด้วยความรู้สึกแตกต่างกัน ฉันถือว่าทุกคนเป็นครูที่สอนให้ฉันรู้คุณค่าตัวเอง และสานความเคารพรักคุณค่าถึง
จิตใจคนทั้งโลกได้อย่างลึกซึ้ง

สุดท้ายนี้ฉันหวังว่า สิ่งทีกล่าวมาแล้วทั้งหมดอาจมีผลถึงชนรุ่นหลัง ซึ่งสนใจเรียนรู้เพื่อทำหน้าที่สืบ
ทอดอุดมการณ์ดังกล่าว ให้วงการกล้วยไม้หรือแม้วงการอื่นใดก็ตาม ให้สามารถทำหน้าที่สร้างสรรค์คุณภาพ
ชีวิตต่อไปได้อย่างมั่นคงสืบไป

คำปรารภปิดท้าย

จากความรู้สึกซึ่งอยู่ในส่วนลึกของหัวใจฉันเอง นับแต่เริ่มต้นเสนอบทความเรื่องนี้ในที่ประชุมกล้วยไม้
โลกครั้งที่ 17 ที่ประเทศมาเลเซีย เมื่อปลายวันที่ 30 เมษายน 2545 จนถึงจบลงด้วยเวลาทั้งหมด ฉันขอสารภาพ
ความจริงว่า ตนระบายความรู้สึกแบบถอดใจออกมาพูด มากกว่าการอ่านตัวอักษรบนแผ่นกระดาษ

ระหว่งนั้นวิญญาณฉันหวนกลับไปทบทวน นึกถึงช่วงชีวิตที่ผ่านมาแล้วทั้งหมดจากอดีตซึ่งตนไม่เคย
คิดมาก่อน จนกระทั่งชีวิตก้าวขึ้นมาอยู่ในระดับซึ่งคนทั่วไปให้ความเคารพรักและศรัทธาอย่างลึกซึ้ง ทำให้รู้
สึกได้

ภายในความรู้สึก ฉันครุ่นคิดอยู่ในใจตลอดเวลาที่ ชีวิตก้าวมาถึงช่วงนี้แล้ว แม้มองที่ตัวเลขเสมือน
บอกให้รู้ว่า เหลือเวลาอีกไม่มากนัก

สติซึ่งอยู่ในใจฉันอย่างเป็นธรรมชาติ ได้เตือนให้รู้สึกรู้ว่า เราจะยืนอยู่ต่อไปบนเวทีนี้ จนถึง 3 ปีข้างหน้า ซึ่งมีการจัดประชุมกล้วยไม้โลกครั้งที่ 18 ที่ประเทศฝรั่งเศสอีกหรือไม่ คงไม่มีใครบอกได้

อย่างไรก็ตาม หลังเดินออกจากที่ประชุมมาแล้ว หลายคนเข้ามาจับมือแสดงความยินดี แม้อุแวตาก็บ่งบอกให้รู้ได้ถึงภาษาจากใจว่า คนเหล่านี้เสมือนช่วยยืนยัน ผลการปฏิบัติจากชีวิตที่ผ่านมาแล้ว ให้ความจริงชัดเจนยิ่งขึ้น

สิ่งที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดบ่งบอกให้รู้ถึงการดำเนินชีวิตอนาคต ซึ่งไม่ควรประมาท แต่น่าจะมุ่งมั่นทำงานที่ยังค้างอยู่ในใจให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยไม่ปล่อยให้กาลเวลาสูญเสียไปเพราะความสำเร็จสำราญของตัวเอง

ซึ่งสิ่งดังกล่าวน่าจะสะท้อนให้เห็นว่า ตนได้ทำหน้าที่อย่างดีที่สุดแล้วสำหรับชีวิตนี้

อนึ่ง ผลงานทั้งหมด ฉันสำนึกอยู่ในใจตนเองเสมอว่า ตัวเองคนเดียวคงไม่อาจทำได้จนถึงบัดนี้ หากมีเพื่อนที่มีใจสอดคล้องกันอีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งยืนอยู่หลังฉาก ทำให้ฉันรวมถึงผู้ซึ่งได้รับประโยชน์จากผลงาน โดยฉัน ควรรำลึกถึงบุญคุณของทุกคนอย่างลึกซึ้งร่วมด้วย

บทความเรื่องนี้ หากบุคคลใดอ่านแล้วสามารถเข้าถึงความจริงได้ ไม่ว่าจะใครจะเป็นผู้สนใจปลูกกล้วยไม้สมัครเล่น ผู้ปลูกกล้วยไม้เป็นมืออาชีพ ผู้ประกอบการค้ากล้วยไม้ ย่อมใช้เป็นพื้นฐานเพื่อนำไปสู่ผลสำเร็จที่มีความมั่นคงได้อย่างทั่วถึงกันหมด

8 พฤษภาคม ๒๕๔๕